

32001L0112

L 10/58

ÚŘEDNÍ VĚSTNÍK EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

12.1.2002

SMĚRNICE RADY 2001/112/ES

ze dne 20. prosince 2001

o ovocných šťávách a některých podobných produktech určených k lidské spotřebě

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství,
a zejména na článek 37 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise ⁽¹⁾,

s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu ⁽²⁾,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a sociálního
výboru ⁽³⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Určité vertikální směrnice o potravinách by měly být zjednodušeny, aby byly zohledněny pouze základní požadavky, které musí produkty v jejich působnosti splňovat, aby se mohly volně pohybovat na vnitřním trhu, jak bylo stanoveno v závěrech zasedání Evropské rady v Edinburghu ve dnech 11. a 12. prosince 1992, potvrzených závěry zasedání Evropské rady v Bruselu ve dnech 10. a 11. prosince 1993.
- (2) Účelem směrnice Rady 93/77/EHS ze dne 21. září 1993 o ovocných šťávách a některých podobných produktech ⁽⁴⁾ bylo vytvořit úplné znění směrnice 75/726/EHS ⁽⁵⁾ týkající se téhož předmětu.
- (3) Směrnice 75/726/EHS a 93/77/EHS byly odůvodněny skutečností, že rozdíly mezi vnitrostátními předpisy týkajícími se ovocných šťáv a nektarů určených k lidské spotřebě by mohly vytvořit podmínky pro nekalou soutěž, která by mohla uvádět spotřebitele v omyl, a přímo tak ovlivnit zřízení a fungování společného trhu.
- (4) V důsledku toho byla v uvedených směrnicích stanovena společná pravidla pro složení, pro používání vyhrazených pojmenování, pro výrobní specifikaci a označování produktů s cílem zajistit jejich volný pohyb ve Společenství.
- (5) V zájmu přehlednosti by měla být směrnice 93/77/EHS přepracována, aby byla pravidla pro produkci ovocných šťáv a některých podobných produktů a podmínky pro jejich uvádění na trh srozumitelnější.
- (6) Směrnice 93/77/EHS by také měla být uvedena do souladu s obecnými právními předpisy Společenství o potravinách, zejména s právními předpisy o označování, barvivech, náhradních sladidlech a jiných povolených přídatných látkách.

(7) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/13/ES ze dne 20. března 2000 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se označování potravin, jejich obchodní úpravy a související reklamy ⁽⁶⁾, a zejména čl. 7 odst. 2 a 5 uvedené směrnice, by měly být použitelné za určitých podmínek. Mělo by být jednoznačně uvedeno, je-li produkt směsí ovocné šťávy a ovocné šťávy z koncentráту, a v případě ovocného nektaru, je-li získán zcela nebo zčásti z koncentrovaného produktu. V seznamu složek musí být při označování uvedeny názvy použitých ovocných šťáv i ovocných šťáv z koncentráту.

(8) S výhradou směrnice Rady 90/496/EHS ze dne 24. září 1990 o nutričním označování potravin ⁽⁷⁾ je v některých členských státech povoleno přidávání vitaminů. Rozšíření této možnosti na celé Společenství se však nepředpokládá. Členské státy jsou tedy oprávněny povolit nebo zakázat přidání vitaminů a také minerálních látek jako součást výrobního postupu. V každém případě by však měla být dodržena zásada volného pohybu produktů ve Společenství podle pravidel a zásad stanovených ve Smlouvě.

(9) V souladu se zásadami subsidiarity a proporcionality stanovenými v článku 5 Smlouvy nemohou cíle, jímž je stanovení společných definic a pravidel pro dotyčné produkty a uvedení ustanovení do souladu s obecnými právními předpisy Společenství o potravinách, dosáhnout v dostatečné míře členské státy a může jej tedy v důsledku povahy této směrnice lépe dosáhnout Společenství. Tato směrnice nepřekračuje rámec toho, co je nezbytné k dosažení uvedeného cíle.

(10) Opatření nezbytná pro provádění této směrnice by měla být přijata v souladu s rozhodnutím Rady 1999/468/ES ze dne 28. června 1999 o postupech pro výkon prováděcích pravomocí svěřených Komisi ⁽⁸⁾.

(11) Nemají-li být vytvářeny nové překážky volnému pohybu, neměly by členské státy přijímat pro dotyčné produkty vnitrostátní předpisy, které nejsou stanoveny v této směrnici,

⁽¹⁾ Úř. věst. C 231, 9.8.1996, s. 14.

⁽²⁾ Úř. věst. C 279, 1.10.1999, s. 92.

⁽³⁾ Úř. věst. C 56, 24.2.1997, s. 20.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 244, 30.9.1993, s. 23. Směrnice naposledy pozměněná aktem o přistoupení z roku 1994.

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 311, 1.12.1975, s. 40.

⁽⁶⁾ Úř. věst. L 109, 6.5.2000, s. 29.

⁽⁷⁾ Úř. věst. L 276, 6.10.1990, s. 40.

⁽⁸⁾ Úř. věst. L 184, 7.7.1999, s. 23.

PŘIJALA TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Tato směrnice se vztahuje na produkty vymezené v příloze I.

Článek 2

Členské státy mohou s výhradou směrnice 90/496/EHS povolit přidávání vitaminů a minerálních látek do produktů vymezených v části I přílohy I této směrnice.

Článek 3

Směrnice 2000/13/ES se vztahuje na produkty vymezené v příloze I za těchto podmínek:

1. a) Názvy produktů uvedené v příloze I se vztahují pouze na produkty v ní uvedené a, aniž jsou dotčena ustanovení písmene b), musí být při obchodování použity k jejich označení.
- b) Jako alternativa k názvům produktů podle písmene a) je v příloze III uveden seznam zvláštních názvů. Tyto názvy mohou být použity v příslušném jazyce a za podmínek stanovených v příloze III.
2. Pokud produkt pochází z jediného druhu ovoce, je názvem tohoto ovoce nahrazeno slovo „ovoce“.
3. U produktů vyráběných ze dvou nebo více druhů ovoce, kromě použití citrónové šťávy za podmínek stanovených v části II.1 přílohy I, jsou názvy produktů doplněny seznamem použitého ovoce v sestupném pořadí podle podílu obsažených ovocných šťáv a dření. U produktů vyráběných ze tří nebo více druhů ovoce však může být označení druhů ovoce nahrazeno slovy „několik druhů ovoce“ nebo podobnou formulací nebo počtem použitých druhů ovoce.
4. U ovocných šťáv, které byly přislazeny přidáním cukrů, musí prodejní název obsahovat výraz „přislazeno“ nebo „s přídavkem cukru“, následovaným údajem o maximálním množství přidaného cukru vypočteném jako sušina a vyjádřeným v gramech na litr.
5. Obnovení původního stavu u produktů vymezených v části I přílohy I s použitím látek zcela nezbytných pro tuto operaci nezakládá povinnost uvést na etiketě seznam složek použitých pro tento účel.

Přidání dužniny nebo buněk navíc podle přílohy II musí být na etiketě uvedeno.

6. Aniž je dotčen čl. 7 odst. 2 a 5 směrnice 2000/13/ES, musí být u směsi ovocné šťávy a ovocné šťávy z koncentrátu a u ovocného nektaru získaného zcela nebo zčásti z jed-

noho nebo z více koncentrovaných produktů uveden na etiketě údaj „vyrobena z koncentrátu (koncentrátů)“ nebo „zčásti vyrobena z koncentrátu (koncentrátů)“. Tento údaj musí být uveden v blízkosti názvu produktu, musí dobře vynikat na pozadí a musí být uveden jasně viditelnými písmeny.

7. U ovocných nektarů musí být na etiketě uveden minimální obsah ovocné šťávy, ovocné dřeně nebo směsi těchto složek pomocí údaje „podíl ovocné složky: nejméně ... %“. Tato informace musí být umístěna ve stejném zorném poli jako název produktu.

Článek 4

Je-li do koncentrované ovocné šťávy ve smyslu přílohy I části I bodu 2, která není určena konečnému spotřebiteli, přidán cukr nebo citrónová šťáva nebo látky zvyšující kyselost, jak jsou povoleny směrnicí Evropského parlamentu a Rady 95/2/ES ze dne 20. února 1995 o potravinářských přídatných látkách jiných než barviva a náhradní sladidla⁽¹⁾, musí být tato skutečnost a údaj o přidaném množství při označování uvedeny. Tyto údaje musí být uvedeny na obalu, na etiketě připojené k obalu nebo na průvodním dokladu.

Článek 5

Pro produkty vymezené v příloze I nesmí členské státy přijímat vnitrostátní předpisy, které nejsou stanoveny v této směrnici.

Článek 6

Aniž je dotčena směrnice Rady 89/107/EHS ze dne 21. prosince 1988 o sblížení právních předpisů členských států týkajících se potravinářských přídatných látek povolených pro použití v potravinách určených k lidské spotřebě⁽²⁾, mohou být při výrobě produktů vymezených v části I přílohy I použity pouze způsoby zpracování a látky uvedené v části II přílohy I a suroviny, které jsou v souladu s přílohou II. Kromě toho ovocné nektary musí vyhovovat ustanovením přílohy IV.

Článek 7

Opatření nezbytná pro provádění této směrnice týkající se níže uvedených věcí se přijímají v souladu s postupem stanoveným v čl. 8 odst. 2:

- uvedení směrnice do souladu s obecnými právními předpisy Společenství o potravinách,
- přizpůsobení technickému pokroku.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 61, 18.3.1995, s. 1. Směrnice naposledy pozměněná směrnicí 98/72/ES (Úř. věst. L 295, 4.11.1998, s. 18).

⁽²⁾ Úř. věst. L 40, 11.2.1989, s. 27. Směrnice ve znění směrnice 94/34/ES (Úř. věst. L 237, 10.9.1994, s. 1).

Článek 8

1. Komisi je nápomocen Stálý výbor pro potraviny (dále jen „výbor“) zřízený článkem 1 rozhodnutí 69/414/EHS ⁽¹⁾.

2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použijí se články 5 a 7 rozhodnutí 1999/468/ES.

Doba uvedená v čl. 5 odst. 6 rozhodnutí 1999/468/ES je tři měsíce.

3. Výbor přijme svůj jednací řád.

Článek 9

Směrnice 93/77/EHS se ke dni 12. července 2003 zrušuje.

Odkazy na zrušenou směrnici se považují za odkazy na tuto směrnici.

Článek 10

Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí nejpozději do 12. července 2003. Neprodleně o nich uvědomí Komisi.

Opatření budou použita tak, aby:

— od 12. července 2003 bylo povoleno uvádět na trh produkty vymezené v příloze I, jsou-li v souladu s definicí a pravidly stanovenými v této směrnici,

— od 12. července 2004 bylo zakázáno uvádět na trh produkty, které nejsou v souladu s touto směrnicí.

Avšak produkty, které nejsou v souladu s touto směrnicí a které byly označeny před 12. červencem 2004 v souladu se směrnicí 93/77/EHS, mohou být uváděny na trh do vyčerpání zásob.

Tato opatření přijatá členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

Článek 11

Tato směrnice vstupuje v platnost dnem vyhlášení v *Úředním věstníku Evropských společenství*.

Článek 12

Tato směrnice je určena členským státům.

V Bruselu dne 20. prosince 2001.

Za Radu
předseda
C. PICQUÉ

⁽¹⁾ Úř. věst. L 291, 19.11.1969, s. 9.

PŘÍLOHA I

NÁZVY PRODUKTŮ, DEFINICE A VLASTNOSTI PRODUKTŮ

I. DEFINICE

1. a) **Ovocná šťáva**

Zkvasitelný, ale nezkvašený produkt získaný z ovoce, které je zdravé a zralé, čerstvé nebo chlazené, z jednoho nebo z více smíšených druhů, s charakteristickou barvou, vůní a chutí, které jsou typické pro šťávu pocházející z příslušného ovoce. Aroma, dužnina a buňky ze šťávy, které jsou odděleny v průběhu zpracování, mohou být do téže šťávy vráceny.

V případě citrusových plodů musí ovocná šťáva pocházet z endokarpu. Šťáva z kyselých lajmů však může být získávána z celého plodu, použije-li se vhodný výrobní postup, při němž je podíl složek z vnější části plodu omezen na minimum.

b) **Ovocná šťáva z koncentrátu**

Produkt získaný z koncentrované ovocné šťávy opětovným doplněním vody, která byla odstraněna při zahušťování šťávy, a obnovením aromatu, a popřípadě ztracené dužniny a buněk, které byly zachyceny při procesu výroby dotyčné ovocné šťávy nebo získány z ovocné šťávy stejného druhu. Přidaná voda musí vykazovat odpovídající vlastnosti, zejména z chemického, biologického a organoleptického hlediska, aby byly zajištěny základní důležité charakteristiky šťávy.

Takto získaný produkt musí vykazovat organoleptické a analytické vlastnosti, které jsou přinejmenším rovnocenné vlastnostem průměrného druhu šťávy získané z ovoce stejného druhu podle písmene a).

2. **Koncentrovaná ovocná šťáva**

Produkt získaný z ovocné šťávy jednoho nebo více druhů fyzikálním odstraněním určitého podílu vody. Pokud je produkt určen k přímé spotřebě, musí být odstraněno nejméně 50 % vody.

3. **Dehydratovaná ovocná šťáva/ovocná šťáva v prášku**

Produkt získaný z ovocné šťávy jednoho nebo více druhů fyzikálním odstraněním téměř veškerého obsahu vody.

4. **Ovocný nektar**

a) Zkvasitelný, ale nezkvašený produkt získaný přidáním vody a cukrů a/nebo medu do produktů vymezených v bodech 1, 2 a 3, k ovocné dřeni nebo ke směsi těchto produktů, přičemž tento produkt musí splňovat požadavky přílohy IV.

Přídavek cukrů a/nebo medu je povolen nejvýše do 20 % celkové hmotnosti hotového produktu.

Při výrobě ovocných nektarů bez přídavku cukru nebo s nízkou energetickou hodnotou mohou být cukry zcela nebo zčásti nahrazeny náhradními sladidly podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/35/ES ze dne 30. června 1994 o náhradních sladidlech pro použití v potravinách ⁽¹⁾.

b) Odchylně od písmene a) mohou být ovocné druhy uvedené v částech II a III přílohy IV a meruňky, jednotlivě nebo ve směsi, použity pro výrobu nektarů bez přídavku cukru, medu a/nebo náhradních sladidel.

II. POVOLENÉ SLOŽKY, ZPŮSOBY ZPRACOVÁNÍ A LÁTKY

1. **Povolené složky**

— Podle článku 2 může být podle směrnice 90/496/EHS u produktů vymezených v části I povoleno přidávání vitaminů a minerálních látek.

— Aroma, dužnina a buňky, které se vrací do ovocné šťávy vymezené v části I bodě 1 písm. a), musí být těmi, které byly odděleny v průběhu zpracování této šťávy, zatímco aroma, dřeň a buňky, které se přidávají do ovocné šťávy vymezené v části I bodě 1 písm. b), mohou pocházet také z ovocné šťávy stejného druhu.

V případě hroznové šťávy mohou být opět vráceny soli kyseliny vinné.

(¹) Úř. věst. L 237, 10.9.1994, s. 3. Směrnice ve znění směrnice 96/83/ES (Úř. věst. L 48, 19.2.1997, s. 16).

- U produktů vymezených v části I bodech 1, 2 a 3, kromě hruškové nebo hroznové šťávy, je přidání cukrů povoleno
 - k regulaci kyselé chuti, přičemž množství přidaných cukrů vyjádřené jako sušina nesmí překročit 15 g na litr šťávy,
 - za účelem přislazování, přičemž množství přidaných cukrů vyjádřené jako sušina nesmí překročit 150 g na litr šťávy,

pokud celkové množství cukru přidaného k regulaci kyselé chuti a za účelem přislazování nepřekročí 150 g na litr.

- U produktů vymezených v části I bodech 1, 2, 3 a 4 se s cílem upravit kyselou chuť povoluje přidavek citronové šťávy a/nebo koncentrované citronové šťávy do výše 3 g na litr šťávy, vyjádřeno jako bezvodá kyselina citronová.
- Oxid uhličitý jako složka je povolen.

Je zakázáno přidávat do jedné a téže šťávy jak cukry, tak i citronovou šťávu, koncentrovanou či nikoli, nebo okyselující látky povolené ve směrnici 95/2/ES.

2. Povolené způsoby zpracování a látky

- Mechanické způsoby oddělování.
- Obvyklé fyzikální postupy výroby koncentrovaných ovocných šťáv, včetně přímého odstranění vody z jedlých částí plodů s výjimkou vinných hroznů, pokud jsou takto získané koncentrované ovocné šťávy v souladu s částí I bodem 1. Použití některých postupů a úprav může být omezeno nebo zakázáno postupem podle čl. 8 odst. 2.
- V případě hroznové šťávy, která byla sířena oxidem siřičitým, se povoluje odsíření fyzikálními prostředky za předpokladu, že celkové množství SO_2 přítomného v hotovém produktu nepřekročí 10 mg/l.
- Pektolytické enzymy.
- Proteolytické enzymy.
- Amylolytické enzymy.
- Jedlá želatina.
- Taniny.
- Bentonit.
- Sol (koloidní roztok) kyseliny křemičité.
- Aktivní uhlí.
- Chemicky inertní pomocné filtrační látky a srážecí činidla (například perlit, promytá křemelina, celulóza, nerozpustný polyamid, polyvinylpyrrolidon, polystyren), které jsou v souladu se směrnicemi Společenství o materiálech a produktech určených pro styk s potravinami.
- Chemicky inertní pomocné adsorpční látky, které jsou v souladu se směrnicemi o materiálech a předmětech určených pro styk s potravinami a které se používají ke snížení obsahu limonoidů a naringinu v citrusové šťávě, aniž by výrazně ovlivnily obsah limonoidních glykosidů, kyselin, cukrů (včetně oligosacharidů) nebo minerálních látek.

PŘÍLOHA II

DEFINICE SUROVIN

Pro účely této směrnice se rozumí:

1. Ovocem

Všechny druhy ovoce. Pro účely této směrnice se rajčata nepovažují za ovoce.

2. Ovocnou dření

Zkvasitelný, ale nezkvašený produkt získaný pasírováním jedlých částí celého nebo loupaného ovoce bez oddělení šťávy.

3. Koncentrovanou ovocnou dření

Produkt získaný z ovocné dřeně fyzikálním odstraněním určitého podílu přirozeného obsahu vody.

4. Cukry

K výrobě:

a) ovocných nektarů:

- cukry ve smyslu směrnice Rady 2001/111/ES ze dne 20. prosince 2001 o některých druzích cukru určených k lidské spotřebě ⁽¹⁾,
- fruktosový sirup,
- cukry pocházející z ovoce;

b) ovocné šťávy z koncentrátu:

- cukry ve smyslu směrnice 2001/111/ES,
- fruktosový sirup;

c) ovocných šťáv: cukry uvedené v písmeni b) obsahující méně než 2 % vody.

5. Medem

Produkt ve smyslu směrnice Rady 2001/110/ES ze dne 20. prosince 2001 o medu ⁽²⁾.

6. Dužninou nebo buňkami

Produkty získané z jedlých částí plodu stejného druhu bez odstranění šťávy. V případě citrusových plodů jsou dužninou nebo buňkami také váčky šťávy získané z endokarpu.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 10, 12.1.2002, s. 53.

⁽²⁾ Úř. věst. L 10, 12.1.2002, s. 47.

PŘÍLOHA III

ZVLÁŠTNÍ NÁZVY NĚKTERÝCH PRODUKTŮ UVEDENÝCH V PŘÍLOZE I

- a) „vruchtendrank“ pro ovocné nektary;
 - b) „Süßmost“
Název „Süßmost“ lze použít pouze ve spojení s názvy produktů „Fruchtsaft“ nebo „Fruchtnektar“;
 - pro ovocný nektar získaný výlučně z ovocných šťáv, koncentrovaných ovocných šťáv nebo ze směsi těchto produktů, které nejsou v přírodním stavu vhodné ke spotřebě z důvodu vysoké přirozené kyselosti,
 - pro ovocnou šťávu získanou z hrušek, popřípadě s přídavkem jablek, avšak bez přídavku cukru;
 - c) „succo e polpa“ nebo „sumo e polpa“ pro ovocné nektary získané výlučně z ovocné dřeně a/nebo z koncentrované ovocné dřeně;
 - d) „æblemust“ pro jablečnou šťávu bez přídavku cukru;
 - e) — „sur...saft“ ve spojení s názvem použitého ovoce (v dánštině) pro šťávy bez přídavku cukru získané z černého, červeného nebo bílého rybízu, třešní, malin, jahod nebo bezinek,
 - „sød... saft“ nebo „sødet... saft“ ve spojení s názvem použitého ovoce (v dánštině) pro šťávy získané z tohoto ovoce s více než 200 g přídavku cukru na litr;
 - f) „äpplemust“ pro jablečnou šťávu bez přídavku cukru;
 - g) „mosto“, synonymum hroznové šťávy.
-

PŘÍLOHA IV

ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ TÝKAJÍCÍ SE OVOCNÝCH NEKTARŮ

Ovocné nektary vyrobené z	Minimální obsah šťávy a/nebo dřeně (% obj. hotového produktu)
I. Ovoce s kyselou šťávou nevhodnou k přímé spotřebě	
Plody mučenky	25
Quito naranjillos	25
Černý rybíz	25
Bílý rybíz	25
Červený rybíz	25
Angrešt	30
Rakytník	25
Trnky	30
Slívy	30
Švestky	30
Jeřabiny	30
Šípky	40
Višně	35
Třešně	40
Borůvky	40
Bezinky	50
Maliny	40
Meruňky	40
Jahody	40
Ostružiny	40
Brusinky	30
Kdoule	50
Citrony a kyselé lajmy	25
Jiné ovoce této kategorie	25
II. Ovoce s nízkým obsahem kyselin nebo s vysokým podílem dřeně či aromatických látek, se šťávou nevhodnou k přímé spotřebě	
Mango	25
Banány	25
Guava	25
Papája	25
Liči	25
Azerola (neapolské mišpule)	25
Plod láhevniku (Annona musicata, anona ostnitá)	25
Plod láhevniku (Annona reticulata, anona síťovaná)	25
Cukrová jablka (Annona cheimola, anona čerimoja)	25
Granátová jablka	25
Plody akašu (Anacardium occidentale, ledvinovník západní)	25
Španělské švestky (mombín)	25
Umbu	25
Jiné ovoce této kategorie	25

Ovocné nektary vyrobené z	Minimální obsah šťávy a/nebo dřeně (% obj. hotového produktu)
III. Ovoce se šťávou vhodnou k přímé spotřebě	
Jablka	50
Hrušky	50
Broskve	50
Citrusové plody s výjimkou citronů a kyselých lajmů	50
Ananas	50
Jiné ovoce této kategorie	50